

**ROCZNA OCENA WDRAŻANIA
STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY ORNONTOWICE
NA LATA 2016-2025**

Załącznik do Uchwały Nr XVIII/134/16 Rady Gminy Ornontowice z dnia
24 lutego 2016 roku

ZA 2022 ROK

MARZEC 2023 rok

I OCENA WDRAŻANIA STRATEGII ZA 2022 ROK

W celu kompleksowej i prawidłowej oceny wdrażania Strategii został powołany przez Wójta Gminy Ornontowice Zarządzeniem Nr 0050.0198.2020 z dnia 14 stycznia 2020 r. Zespół ds. opracowania monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2025.

Na dzień 31.12.2022r. w skład zespołu wchodzi przedstawiciele niżej wymienionych organów/instytucji/ jednostek:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach – Dyrektor, pracownicy socjalni;
2. Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej i Terapeutycznej w Ornontowicach – Kierownik;
3. Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Ornontowicach - Pedagog;
4. Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach - Pedagog;
5. Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach – wyznaczony pracownik;
6. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ornontowicach - Przewodniczący;
7. ARTerii Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach - Dyrektor;
8. Urzędu Gminy Ornontowice – wyznaczony pracownik;
9. Gminnej Biblioteki Publicznej w Ornontowicach - Dyrektor;
10. Komisji Spraw Społecznych Rady Gminy Ornontowice - Przewodniczący.

Zespół przeprowadził ocenę poziomu wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016 - 2025 za 2022 rok.

1. CELE STRATEGICZNE

1.1. CEL STRATEGICZNY 1.: PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI ORAZ ZAPOBIEGANIE ICH SKUTKOM.

1.1.1. CELE OPERACYJNE

1. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy.
2. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
3. Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

1.1.2. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy z siedzibą w Łaziskach Górnych w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.
2. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez realizację świadczeń z pomocy społecznej (zasiłki celowe, okresowe, pomoc żywnościowa).
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.
4. Pozyskiwanie inwestorów spoza gminy, wspieranie samozatrudnienia, inicjowanie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej.
5. Promowanie wśród lokalnych przedsiębiorców subsydiowanych form zatrudnienia oraz tworzenia miejsc pracy dla osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.
6. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. unijnych.
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych oraz z podmiotami ekonomii społecznej o ponadgminnym obszarze działania.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Systematyczne monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, w tym poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.
3. Promowanie wśród zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw oraz samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej.
3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
4. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich.
5. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Opracowanie, realizacja lub współdziałanie w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
7. Wspieranie działań mających na celu budowanie na terenie gminy mieszkań socjalnych i chronionych oraz umożliwienie najmu czynszowego.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, podmiotami ekonomii społecznej oraz z Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Monitorowanie zjawiska bezdomności i zagrożenia bezdomnością na terenie gminy.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.
3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
4. Zapewnianie osobom bezdomnym miejsc w noclegowniach i schroniskach.
5. Podejmowanie współpracy z działającymi na rzecz osób bezdomnych organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponadgminnym oraz z Kościołem.

1.1.3. HARMONOGRAM WDRAŻANIA CELU STRATEGICZNEGO 1

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego.	Powiatowy Urząd Pracy z siedzibą w Łaziskach Górnych, szkoły ponadpodstawowe w powiecie, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, Kościół, społeczność lokalna.	• wielkość stopy bezrobocia wg stanu na dzień 31.12.2022 w kraju wynosiła: 5,2%; w skali województwa śląskiego: 3,7%; w skali powiatu: 2,6%, Gmina Ornontowice – brak danych; • liczba osób bezrobotnych w Gminie Ornontowice – 50 osób z Gminy Ornontowice było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mikołowie; • liczba nowych miejsc pracy – 8 miejsc pracy z Ornontowic, 241 nowych miejsc pracy z Powiatu Mikołowskiego; • liczba osób objętych pracą socjalną - 143 rodziny /306 osób w tych rodzinach; • liczba osób objętych kontraktami socjalnymi – 8 rodzin/22 osoby w tych rodzinach; • liczba osób objętych pomocą finansową z pomocy społecznej – 33 rodziny/47 osób w tych rodzinach; • liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych – Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie realizował następujące projekty z których mogli skorzystać bezrobotni z terenu Gminy Ornontowice: - „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy”, - „Aktywizacja młodych osób bezrobotnych bez pracy w powiecie Mikołowskim”, - „Kierunek Praca”; • liczba programów wsparcia zagrożonych i dotkniętych ubóstwem oraz liczba osób nimi objętych:	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).	Działania ciągłe w latach 2016-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” liczba osób korzystających: 19 osób, Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc żywnościowa 2014-2022- liczba osób korzystających - 91 osób, • liczba osób korzystających z zasiłku celowego – 6 (w tym 1 zasiłek celowy specjalny), zasiłku okresowego – 5, zasiłku stałego 9; • liczba opracowanych i realizowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz liczba osób nimi objętych – brak; • liczba mieszkań socjalnych, chronionych – 6 mieszkań socjalnych - na terenie Gminy Ornontowice na dzień 31.12.2022, brak mieszkań chronionych; • liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie – w roku sprawozdawczym, nie było osób bezdomnych korzystających z pomocy w formie schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych.		

1.2.1.2. CEL STRATEGICZNY 2.: WSPIERANIE RODZIN ORAZ WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY.

1.2.1. CELE OPERACYJNE

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
2. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.
3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.

1.2.2. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.:

1. Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników GOPS-u i placówek oświatowych oraz asystentów rodziny.
2. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
3. Udzielanie przez GOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
4. Zwiększenie dostępności dla rodzin oraz osób samotnie wychowujących dzieci wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, prawnego i socjalnego.
5. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, organizowanie wypoczynku (np. półkolonii).
6. Zwiększenie liczby zajęć wychowawczych i edukacyjnych oraz dostępności wsparcia pedagogicznego, psychologicznego i logopedycznego w placówkach oświatowych.
7. Rozszerzenie dożywiania dzieci uczęszczających do placówek oświatowych działających na obszarze gminy.
8. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
9. Zwiększenie liczby miejsc w placówkach przedszkolnych działających w gminie oraz utworzenie żłobka.

10. Rozwijanie sieci i oferty świetlic w gminie.

11. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, Sądu Rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

1.2.3.HARMONOGRAM WDRAŻANIA CELU STRATEGICZNEGO 2

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, instytucje kultury., jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, szkoły ponadpodstawowe w powiecie, placówki służby zdrowia, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, organizacje pozarządowe, Kościół.	• liczba dzieci uczęszczających do żłobka, placówek Przedszkolnych i szkolnych – Przedszkole im. Kubusia Puchatka – 274 dzieci, – Żłobek „Akademia Rozwoju „Minionkowo” - 40 dzieci, – Katolickie Przedszkole Niepubliczne - 42 dzieci, – Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki – 545 uczniów, – Zespół Szkół Ponadpodstawowych – 540 uczniów; • liczba świetlic oraz liczba dzieci z nich korzystających: – W Zespole Szkolno-Przedszkolnym funkcjonuje jedna świetlica, z której korzystało 137 uczniów, Na terenie Ornontowic funkcjonowała Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza i Terapeutyczna, która ma 15 miejsc dla dzieci z terenu Ornontowic. W roku 2022 korzystało z niej 39 dzieci. Przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych działa internat – 28 uczniów; • liczba rodzin objętych pracą socjalną – 143 rodziny; • liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad (Punkt Konsultacyjny) – 29 osób, którym udzielono łącznie 86 porad/konsultacji; • liczba osób objętych działaniami zespołu interdyscyplinarnego – 24 rodziny; • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - 18 rodzin; • liczba alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).	Działania ciągle w latach 2016-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		dzieci i młodzieży oraz liczba osób z nich korzystających: – Zespół Szkolno-Przedszkolny: 7 różnych kół zainteresowań, z których korzystało łącznie 150 uczniów, – Zespół Szkół Ponadpodstawowych: wycieczki integracyjne i przedmiotowe (I klasy), SKS, wyjazdy do kina i teatru, Wigilia i ognisko integracyjne w Internacie, – Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza i Terapeutyczna: 1 projekt dofinansowany z Fundacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej (w tym 9 zajęć tematycznych) - skorzystało z nich 38 rodzin z dziećmi, – Centrum Kultury i Promocji „Arteria” - 29 form spędzania czasu wolnego – 2402 dzieci i młodzieży, – Gminna Biblioteka Publiczna - 12 różnych form zajęć – 160 dzieci, – Na terenie Gminy Ornontowice działa Klub Sportowy „GWAREK”, który organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży; • liczba przedsięwzięć służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; – W Zespole Szkolno - Przedszkolnym realizowano projekt - Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w ZSP - prowadzono zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze - 180 zajęć, – W Zespole Szkół Ponadpodstawowych odbywały się zajęcia rewalidacyjne (26 uczniów), zajęcia korekcyjno-		

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		kompensacyjne (22 uczniów), dydaktyczno wyrównawcze (16 uczniów) i wspomagające (85 uczniów), – W Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej były prowadzone indywidualne zajęcia wyrównujące braki edukacyjne oraz cykliczne spotkania z terapeutą; • liczba dzieci objętych dożywianiem – 8 uczniów (Zespół Szkolno- Przedszkolny), 39 dzieci – uczestników świetlicy Profilaktyczno Wychowawczej i Terapeutycznej, 13 dzieci – Program „Posiłek w szkole i w domu”; • liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów na rzecz rodziny i dziecka Udział przedstawicieli pomocy społecznej, szkół, policji, służby zdrowia, kuratorów oraz asystenta rodziny w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie oraz w grupach roboczych w ramach Zespołu, Warsztaty, szkolenia dla rodziców i nauczycieli, diagnozowanie uczniów oraz terapia w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Mikołowie, programy profilaktyczne organizowane przez GKRPA, szkołę i Sanepid, spotkania pedagogów, psychologów szkół ze specjalistami, współpraca z Policją i kuratorami sądowymi.		

1.3.1.3. CEL STRATEGICZNY 3.: UTRZYMANIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŚRODOWISKU ZAMIESZKANIA ORAZ UMOŻLIWIENIE IM UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

1.3.1. CELE OPERACYJNE

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

1.3.2. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
2. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i niepełnosprawnym.
3. Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem poprzez zwiększenie liczby opiekunek w GOPS-ie.
4. Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym organizowanie cyklicznych imprez i spotkań integracyjnych, wycieczek, zajęć edukacyjnych.
5. Świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Uczestnictwo podopiecznych w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej.
7. Zwiększenie dostępności kształcenia integracyjnego w gminie.
8. Podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy likwidacji barier architektonicznych.
9. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz z kościołem.
10. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.

1.3.3. HARMONOGRAM WDRAŻANIA CELU STRATEGICZNEGO 3

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, szczebla podstawowego i ponadpodstawowe, instytucje kultury.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, kościół, społeczność lokalna.	• liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców - wg stanu na dzień 31.12.2022 r. liczba zameldowanych osób na terenie Gminy Ornontowice wynosiła 6034 z tego: osób powyżej 60 roku życia było: 1159 osób w tym 508 mężczyzn i 651 kobiet., co stanowi 19,2 % ogółu liczby ludności w gminie; • liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością – brak danych (nie ma takich statystyk) przyznane przez GOPS świadczenia w zw. z niepełnosprawnością 120 osób – zasiłek pielęgnacyjny, 23 osób - świadczenie pielęgnacyjne, 9 osób - zasiłek stały; • liczba osób objętych usługami opiekuńczymi –7 osób, liczba osób w Domu Pomocy Społecznej – 2 osoby; • liczba przedsięwzięć organizowanych dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz liczba osób nimi objętych Projekt organizowany w związku z uzyskaniem darowizny z Fundacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej pt. „Dobrze być razem” – projekt dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin”, w ramach którego odbyły się: 5 warsztatów z rękodzieła oraz 2 wycieczki, Dowóz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szkół/placówek – 17 osób w tym dla 4 dzieci finansowano zwrot kosztów indywidualnego dowozu do placówek, GOPS realizował projekt socjalny „Bliżej Ciebie” w tym: Akcja Coś	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni	Działania ciągłe w latach 2016-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		miłego dla chorego, Akcja Bądź bezpieczny w sieci, Akcja Czekoladowa Biblioteka, Akcja Koperta życia, Uczestnikom projektów realizowanych przez GOPS udostępniany był lokal Punktu Konsultacyjnego na cykliczne spotkania wspierające te grupę osób. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zorganizowano po raz kolejny projekt socjalny pod nazwą: „Prezent w pudełku po butach”, w której mieszkańcy Ornontowic mogli przynosić paczki świąteczne, a pracownicy socjalni dostarczyli je potrzebującym osobom i rodzinom w tym osobom starszym i niepełnosprawnym z terenu Gminy Ornontowice, Centrum Kultury i Promocji Arteria w Ornontowicach wspiera i udostępnia pomieszczenia na cotygodniowe spotkania oraz imprezy okolicznościowe następujących grup: Klub Emeryta, Chór Jutrzenka, Koło Gospodyń Wiejskich, Zespół Folklorystyczny Marzanki, Powiatowy Uniwersytet Trzeciego Wieku, Realizowano projekt Naturalnie Aktywny Senior – udział 328 osób/13 przedsięwzięć; Seniorzy stanowią silną grupę w lokalnie działającym teatrze „Naumiony” oraz Towarzystwie Miłośników Ornontowic. W 2022r. utworzono w Gminie Radę Seniorów, W Urzędzie Gminy jest możliwość ubiegania się o Kartę Seniora; • liczba klas integracyjnych oraz liczba osób do nich uczęszczających – brak klas integracyjnych; • liczba przedsięwzięć realizowanych przez GOPS przy	(krajowi i zagraniczni).	

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		współpracy z organizacjami pozarządowymi – 3 przedsięwzięcia; • liczba wolontariuszy – Zespół Szkolno Przedszkolny – 40 osób, Zespół Szkół Ponadpodstawowych – 3 osoby. • likwidacja barier architektonicznych w Gminnym Ośrodku Zdrowia w ramach projektu Dostępność Plus: 2 pętle indukcyjne, ścieżki dla niewidomych, tabliczki dla niewidomych na drzwiach gabinetów, wymiana tradycyjnych drzwi wejściowych na otwierające się na zasadzie fotokomórki, tablice informujące dla głuchoniemych w rejestracji oraz gabinetach zabiegowych i lekarskich.		

1.4.1.4. CEL STRATEGICZNY 4.: ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM RÓWNEGO DOSTĘPU DO SŁUŻBY ZDROWIA ORAZ WSPIERANIE RODZIN I OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.

1.4.1. CELE OPERACYJNE

1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

1.4.2. KIERUNKI DZIAŁAŃ.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
3. Doposażenie placówek medycznych w dodatkowy sprzęt.
4. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.
5. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.
3. Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Kontynuowanie działalności zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.
6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Szczegółowe działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zawierają stanowiące załącznik do strategii gminne programy:

- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

1.4.3.HARMONOGRAM WDRAŻANIA CELU STRATEGICZNEGO 4

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, grupy samopomocowe, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego	Placówki służby zdrowia, specjaliści, szkoły ponadpodstawowe Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	• liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej – 2022 rok to kolejny rok epidemii COVID 19. Ośrodek nadal realizował szczepienia dorosłych i dzieci na Covid 19; • liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych – brak, W Świelicy Profilaktyczno – Wychowawczej i Terapeutycznej odbyło się 9 spotkań z terapeutą (praca nad emocjami) oraz 5 zajęć profilaktycznych przeprowadzonych przez wychowawcę świelicy. Przeprowadzono również dwie rozmowy wspierające z rodzicem agresywnego dziecka; • liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie – dla 29 osób zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego udzielono 86 porad/konsultacji; • liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej; • liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zorganizowano 98 posiedzeń grup roboczych w ramach 29 prowadzonych procedur Niebieskich Kart, w których spotkali się przedstawiciele różnych instytucji w tym z GOPS, Policji, szkół, służby zdrowia; • liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).	Działania ciągłe w latach 2016-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		interdyscyplinarnego – 24 rodziny w tym 89 osób w rodzinach; • liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi – 2 przedsięwzięcia (organizacje pożytku publicznego w ramach otwartego konkursu ofert organizuje wsparcie i poradnictwo dla mieszkańców Ornontowic w zakresie przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz wykluczeniu społecznemu). Ponadto dofinansowano przedsięwzięcie (dotacja celowa dla powiatu mikołowskiego) w zakresie dofinansowania organizacji izby wytrzeźwień dla mieszkańców Gminy; Realizacja Projektu Dostępność Plus w Gminnym Ośrodku Zdrowia.		

1.5.1.5.CEL STRATEGICZNY 5.: PODNIESIENIE POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE.

1.5.1. CELE OPERACYJNE

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

1.5.2. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów.
2. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie.
4. Podejmowanie przez jednostki gminne i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, Policją, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont ulic i dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

1.5.3.HARMONOGRAM WDRAŻANIA CELU STRATEGICZNEGO 5

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
Wójt, Rada Gminy Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.	Placówki ponadgimnazjalne w powiecie, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, społeczność lokalna.	• liczba przeprowadzonych interwencji – 721 w tym 108 interwencji domowych, 613 interwencji w miejscach publicznych. W 193 przypadkach powodem interwencji osoby były pod wpływem alkoholu. 102 osoby przewieziono do wytrzeźwienia w tym izby wytrzeźwień lub do miejsca zamieszkania, zatrzymano 28 kierowców będących w stanie nietrzeźwości; • liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych – dwie osoby z terenu Gminy Ornontowice uczestniczyły w zajęciach w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, ukończyli zajęcia uzyskując certyfikat; • liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych, liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przestępczości – brak danych; • liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze – modernizacja dróg gminnych, budowa progów zwalniających, modernizacja chodników, doświetlenie ciągów komunikacyjnych, budowa sięgaczy, wykonanie bezpiecznego przejścia dla pieszych; • stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców – brak danych.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).	Działania ciągle w latach 2016-2025.

1.6.1.6. CEL STRATEGICZNY 6.: ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO.

1.6.1.CELE OPERACYJNE.

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.
3. Wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

1.6.2.KIERUNKI DZIAŁAŃ.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.

1. Utrzymanie liczby pracowników socjalnych na poziomie zgodnym z zapisami ustawy o pomocy społecznej.
2. Doksztalcanie kadry pomocy społecznej.
3. Rozwijanie infrastruktury socjalnej w gminie poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek oraz utworzenie, w razie potrzeby, nowych.
4. Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych.
5. Inicjowanie powstawania w gminie nowych organizacji, funkcjonujących w obszarze polityki społecznej lub zachęcanie do podejmowania w gminie działalności przez organizacje tego typu o ponadlokalnym obszarze działania.
6. Inicjowanie powstawania w gminie podmiotów ekonomii społecznej.
7. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (także o zasięgu ponadgminnym).
8. Wspieranie lokalowe organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.
9. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.

1.6.3.HARMONOGRAM WDRAŻANIA CELU STRATEGICZNEGO 6

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.	• liczba pracowników socjalnych – 3 etaty, asystent rodziny – 3/4 etatu; • liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej - kadra pomocy społecznej uczestniczyła w bezpłatnych szkoleniach i webinarach, a także płatnych szkoleniach: Pracownicy socjalni – 6 szkoleń Asystent rodziny - 4 szkolenia • liczba nowo powstałych jednostek pomocy społecznej – 0; • liczba działających w gminie lub na rzecz gminy organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej – na rzecz mieszkańców Gminy Ornontowice w zakresie polityki społecznej dotowane są 3 organizacje pozarządowe; • liczba powstałych podmiotów ekonomii społecznej – 0; • liczba wspólnych przedsięwzięć z zakresu rozwiązywania problemów społecznych – dofinansowanie przedsięwzięć w ramach dotacji celowej udzielonej powiatowi mikołowskiemu: w zakresie organizacji izby wytrzeźwień oraz rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych powyżej 25 roku życia. 3 organizacje pożytku publicznego oferują wsparcie dla mieszkańców Ornontowic w zakresie organizowania pomocy rzeczowej i żywnościowej dla osób ubogich, bezdomnych, bezrobotnych oraz rodzin wielodzietnych (1), w zakresie świadczenia pomocy dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, współuzależnionych, ofiar i sprawców	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).	Działania ciągłe w latach 2016-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		przemocy w rodzinie (2). Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze wspólnie działają na rzecz rozwiązywania problemów przemocy, natomiast GKRPA na rzecz przeciwdziałania problemom uzależnień; • liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych – 8 organizacji pożytku publicznego jest wspierane z środków własnych Gminy; • liczba wolontariuszy: działające przy GOPS osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie – ok 25 osób.		

W rezultacie podjętych w 2022 roku działań ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025 przewidywano:

- wzrost profesjonalizacji kadry systemu pomocy społecznej,
- zwiększenie jakości świadczonych usług,
- wzrost zaufania mieszkańców do instytucji pomocowych,
- zwiększenie aktywności mieszkańców, wzrost liczby inicjatyw społecznych,
- wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców Gminy,
- zróżnicowanie form i zwiększenie efektywności współpracy z sektorem pozarządowym,
- zmniejszenie zasięgu występujących na jego terenie problemów społecznych, które zostały szczegółowo scharakteryzowane w przedmiotowym dokumencie.

Prognozowane zmiany są procesem ciągłym, wieloletnim. Osiągane są poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pozarządowych działających dla dobra mieszkańców Ornontowic w zakresie interdyscyplinarności systemu pomocy społecznej.

Realizacja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016 -2025 w 2022 roku przebiegała zgodnie z planem. Wszystkie instytucje zaangażowane w realizację Strategii dążyły tym samym do wyznaczonych celów szczegółowych, przez co starały się osiągnąć poszczególne Cele Strategiczne.

Zadania realizowane w ramach strategii były zgodne z przyjętymi kierunkami działań.

Ponadto cechowała je:

1. **Efektywność** – jest to jedna z najbardziej pożądanых cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny. Stosowana jest w polityce społecznej w znaczeniach nadawanych jej przez ekonomię, prakseologię i socjologię. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonać dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy, realizowane w ramach strategii, rozwiązują jedną

kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych. Służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa, oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami.

2. **Skuteczność** – jest to zgodność między stanem rzeczy, określanym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowalna: za skuteczne uznaje się nie tylko działania, których skutki są tożsame z celem, ale i te, które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczanie obszarów biedy).
3. **Celowość** – jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Ocena celowości powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu.

Zespół Wdrażający Strategię stwierdził, że wszystkie podejmowane działania były zgodne z Misją Strategii:

Ornontowice Gminą podnoszącą jakość życia mieszkańców poprzez efektywne rozwiązywanie problemów społecznych i dążenie do integracji społecznej.

II PLAN WDRAŻANIA STRATEGII NA 2023 ROK

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. W 2023 roku planuje się kontynuację działań. Ewentualne wprowadzanie zmian, innych rozwiązań każdorazowo wymagało będzie akceptacji Rady Gminy Ornontowice.